

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/159/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112223546
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8112223546.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: 1. U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XX, F., 2. Q. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XX, F., právne zastúpených JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: EX CREDIT, a.s., so sídlom Šustekova 49, Bratislava, IČO: 36 572 586, právne zastúpeného WERNER & CO. s.r.o., so sídlom Stromová 54/A, Bratislava, IČO: 36 869 643 o finančnú satisfakciu, takto

rozhodol:

- I. Žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietá.
- II. Žalobu v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietá.
- III. O náhrade trov konania rozhodne v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 15C/166/2010-271 zo dňa 21.05.2012 rozhodol, že kúpne zmluvy a zmluvy o budúcej kúpnej zmluve uzatvorené postupne medzi žalobcami a žalovaným 1. Ex Credit a.s., žalovaným 2. W. Š., žalovaným 3. S.O.S. Finance s.r.o. a žalovaným 4. Willard s.r.o. sú neplatné a že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v rozsudku uvedeného bytu.

V konaní sp. zn. 15C/166/2010 žalobcovia podaním došlým súdu dňa 22.11.2010 uplatnili voči pôvodne žalovanému 1. aj nárok

- a) na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 12 215 €,
- b) na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 6 107,50 € pre každého zo žalobcov.

Čo sa týka nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uviedli, že zo strany žalovaného Ex Credit im bol poskytnutý úver vo výške 270 000,-Sk. Žalovanému vrátili sumu 638 007,-Sk, rozdiel teda predstavuje 386 006,- Sk, čiže 12 215 €.

Predmetné nároky boli vylúčené na samostatné konanie a boli predmetom tohto konania.

Bezdôvodné obohatenie

Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie, žalobcovia tvrdili, že žalovaný im poskytol úver vo výške 270 000,- Sk a oni mu vrátili sumu 638 007,-Sk.

Z vykonaných dôkazov obsiahnutých v spisoch Okresného súdu Prešov sp. zn. 15C/166/2010 a 9C/159/2012 považuje súd za podstatné pre rozhodnutie o tomto nároku nasledujúce:

Z kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcami a žalovaným (čl. 6-8 spisu 15C/166/2010) vyplýva, že žalovaný odkúpil byt žalobcov za sumu 270 000,-Sk.

Zo zmluvy o budúcej kúpnej zmluve uzavretej medzi žalobcami a žalovaným (čl. 9-14 spisu 15C/166/2010) vyplynulo, že žalobcovia majú právo na odkúpenie pred tým ich bytu za sumu 403 536,- Sk, ktorú mali zaplatiť v 24 mesačných splátkach po 16 814,-Sk.

Z čestného prehlásenia o uznaní dlžnej kúpnej ceny a súhlasu s odpredajom nehnuteľnosti (čl. 17-18 spisu 15C/166/2010) vyplýva, že žalobcovia uznávajú svoj dlh voči žalovanému vo výške 403 536,-Sk, pričom do dňa 07.11.2007 bola zo strany žalobcov vyplatená suma 117 698,-Sk. Zvyšnú časť sumy vo výške 285 838,-Sk vyplatí (a skutočne aj vyplatil) za žalobcov žalovanému W. Š..

Z potvrdenia o ukončení zmluvy o budúcej kúpnej zmluve č. 8800070008 ku dňu 19.11.2007 (čl. 235 spisu 15C/166/2010) vyplynulo, že žalobcovia splnili svoj záväzok voči žalovanému splatením celej dohodnutej kúpnej ceny vyplývajúcej zo zmluvy o budúcej kúpnej zmluve a jej príslušenstva podpísanej dňa 02.04.2007.

Žalobcovia svoj nárok postavili na listine (bez podpisu) nachádzajúcej sa na čl. 236 spisu 15C/166/2010, na ktorom sa nachádzajú nasledujúce údaje:

- nezaplatené splátky 285 838,-Sk,
- úrok z omeškania 234 471,-Sk,
- súčet 520 309,- Sk.

Zároveň je na tejto listine rukou napísané:

- dlžné splátky 285 838,-Sk,
- zmluvná pokuta - omeškanie 234 471,- Sk,
- súčet 520 309,- Sk.

Žalobcovia tvrdili, že sumu 234 471,-Sk vyplatili žalovanému bez dokladu. Žalovaný prijatie takejto sumy poprel.

Podľa § 451 ods.1 OZ - Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods.2 OZ - Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 101 O.s.p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Uvedené ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujú tzv. procesné bremená, resp. povinnosti, a to povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť.

Bremeno tvrdenia spočíva v tom, že účastník, ktorý má povinnosť tvrdenia, nesie tiež zodpovednosť za to, že sa súd skutočne potrebnú rozhodnú skutočnosť dozvie. Ak toto bremeno neunesie, prejaví sa to z jeho strany negatívne na výsledku sporu.

Dôkazná povinnosť je povinnosť účastníka označiť dôkazné prostriedky k preukázaniu tvrdených skutočností. Táto povinnosť je sprevádzaná inštitútom dôkazného bremena spočívajúceho v povinnosti dokazovať skutkové okolnosti predpokladané právnou normou, na základe ktorej účastník uplatňuje deklarované právo. Pokiaľ sa mu to nepodarí a dôkazné bremeno neunesie, prejaví sa to v procesnej rovine v podobe neúspechu v spore. Dôkazné bremeno vždy zaťažuje toho účastníka, ktorý má v konečnej fáze procesu dokázať pravdivosť určitého tvrdenia, ktorým odôvodňuje svoj návrh prednesený súdu. Odporcu dôkazné bremeno, ani bremeno tvrdenia nezaťažujú vtedy, ak iba žiada nevyhovieť návrhu.

V civilnom procese platí ďalej tzv. prejednacía zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou účastníkov konania a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Úspech v spore je možný len za náležitej podpory legitímnosti nárokov prostredníctvom dôkazov, ktoré strany predložia. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia, nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Účastníkom konania teda hrozí pri nesplnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena, opierajúc sa o pravidlo „idem est non esse aut non probari“ (čo nie je dokázané, neexistuje), nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej.

Dôkazné bremeno je teda inštitútom procesného práva, ktoré stíha toho účastníka, v ktorého záujme je aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a účastníkom tvrdená bola v konaní skutočne preukázaná. Pravým zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie i v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť pre spor rozhodná dokázaná nebola, teda keď si súd nemôže urobiť záver o tom, že určitá skutočnosť je alebo nie je pravdivá. Dôkazné bremeno je teda inštitútom, ktorý súdu umožňuje rozhodnúť v tzv. dôkaznej núdzi.

Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalobcov nedošlo a požiadavka na zaplatenie sumy 12 215 € je snahou žalobcov obohatiť sa na úkor žalovaného.

Je nesporné, že z poskytnutej sumy 270 000,-Sk žalobcovia vrátili žalovanému sumu vo výške 117 698,-Sk.

Pokiaľ ide o sumu 285 838,- Sk, túto žalovanému nezaplatili žalobcovia ale W. Š. za žalobcov. Vzhľadom na určenie neplatnosti kúpnych zmlúv a zmlúv o budúcej zmluve medzi žalobcami a subjektmi vyššie uvedenými, zaplatenie predmetnej sumy W. Š. za žalobcov nemá právnu relevanciu, výsledkom čoho je aj žaloba podaná W. Š. voči žalovanému na Okresnom súde Košice II vo veci sp. zn. 24C/214/2012, pričom tomuto návrhu bolo súdom prvého stupňa zatiaľ neprávoplatne vyhovené.

Pokiaľ sa jedná o zaplatenie sumy 234 471,-Sk, žalobcovia zaplatenie tejto sumy žiadnym spôsobom nepreukázali.

Zaplatenie tejto sumy nevyplýva ani z potvrdenia na čl. 235 a formulácie.... a jej príslušenstva... Na listine z čl. 236 sa totižto suma 234 471,-Sk uvádza raz ako úrok z omeškania (čo je príslušenstvo pohľadávky) a raz ako zmluvná pokuta (čo príslušenstvo pohľadávky nie je). Zo žiadneho dokladu však zaplatenie tejto sumy nevyplýva. Navyiac, ak by bezdôvodné obohatenie malo byť tvorené sumou zaplatenou W. Š. ako aj sumou 234 471,- Sk, išlo by o sumu 17 271 €.

Tvrdenie o zaplatení sumy 234 471,-Sk žalobcami žalovanému bez dokladu je nedôveryhodné aj z toho dôvodu, že rovnaký scenár zvolili žalobcovia aj vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov sp. zn. 29C/174/2011, kde takisto tvrdili, že bez potvrdenia mali zaplatiť spoločnosti Maxima Finance s.r.o. sumu 248 000,-Sk titulom zmluvnej pokuty. Okresný súd toto tvrdenie vyhodnotil ako nepreukázané a krajský súd jeho rozsudok potvrdil.

Nedôveryhodnosť tvrdenia žalobcov ešte umocňuje nimi vyhotovený doklad o prehľade splácania úverov z čl. 228 kde pri úvere splácanom žalovanému žiadne zaplatenie sumy 234471,-Sk uvedené nie je a celkom zaplatená suma tam uvedená je 13444 €. Je tam uvedená aj poznámka o úhrade zmluvnej pokuty vo výške 50 €. Suma 234471,-Sk či už ako úroky z omeškania alebo zmluvná pokuta tam však žiadnym spôsobom uvedená nie je.

Primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 09.06.2013 - Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 - Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného sa súd musel vyrovnat' najprv s touto otázkou, nakoľko ani v prípade, ak by nárok žalobcov bol daný, nebolo by ho možné priznať. Súd zároveň dodáva, že vo vznesení námietky premlčania zo strany žalovaného nevidí konanie, ktoré by malo byť výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi a takéto rozpor žalobcovia ani netvrdili.

K možnosti rozpornosti námietky premlčania s dobrými mravmi, Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV. ÚS 542/2013 uviedol:

„Krajský súd napriek konštatovaniu, že uvedené podanie sťažovateľov „nebolo možné brať do úvahy, lebo bolo podané po uplynutí lehoty stanovenej v § 205 ods. 3 O. s. p. sa však argumentáciou sťažovateľov zaoberal, pričom uviedol, že sťažovatelia „počas konania pred súdom prvého stupňa... nenamietali rozpor vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi a nepreukazovali ani špecifické

okolnosti, pre ktoré by bolo možné uprieť žalovanému výkon práva namietať premlčanie uplatneného nároku. Prvostupňový súd preto nemal dôvod posudzovať, či vznesenú námietku premlčania nemožno považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi.

Pokiaľ ide o rozpor uplatnenia námietky premlčania s dobrými mravmi, ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutie, v ktorom konštatoval, že vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu ku vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprímerane tvrdým postihom. Pre posúdenie primeranosti postihu je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby (II. ÚS 176/2011). V tejto súvislosti je tiež relevantné, či v konaní boli preukázané také dôvody a okolnosti prípadu, pre ktoré by mala byť námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi (m. m. II. ÚS 176/2011).

V predmetnej veci krajský súd poukázal na to, že sťažovatelia v konaní pred okresným súdom nenamietali rozpor námietky premlčania s dobrými mravmi a ani nepreukazovali také okolnosti, ktoré by tento rozpor odôvodňovali, preto okresný súd nebol povinný osobitne sa zaoberať tým, či je námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Ústavný súd nepovažuje tento právny názor za svojvoľný, krajský súd ho primerane odôvodnil, a preto je ústavne udržateľný.

Uplatnenie námietky premlčania je vo všeobecnosti potrebné považovať za výkon práva v súlade s dobrými mravmi. Ak účastník konania, voči ktorému sa táto námietka uplatnila, chce vylúčiť účinky tejto námietky pre rozpor s dobrými mravmi, mal by v zásade tento rozpor v konaní uplatniť a tento rozpor aj náležite preukázať.“

Súd v rámci právnej argumentácie ďalej poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 31. augusta 2004, sp. zn. 25 Cdo 2648/2003 - „Ak by výkon práva namietať premlčanie uplatneného nároku bol len prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnou normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu, jednalo by sa tak síce o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak išlo by o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva (označované rovnako ako šikana) na úkor druhého účastníka, a teda o výkon v rozpore s dobrými mravmi.

O konanie vykazujúce znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka by však nebolo možné uvažovať z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, ale len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odoprenie práva uplatniť námietku premlčania.“

Súd s odkazom na vyššie uvedené má teda za to, že zo strany žalovaného išlo o „bežné“ uplatnenie námietky premlčania, ktoré dobrým mravom neodporuje. Na uvedenom závere nič nemení postavenie žalobcov ako spotrebiteľov, pretože iba toto postavenie samo osebe nemôže vyhrávať spor, ako si to spotrebiteľia a ich právni zástupcovia často myslia a takto to aj prezentujú.

Vznesením námietky premlčania sa žalobcovia ohľadne svojho majetku nedostávajú do žiadnych pasív (nejde o sumu, ktorú by im žalovaný dlhoval) a aj preto námietka premlčania nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Pre rozhodovanie o relevantnosti námietky premlčania bolo potrebné vysporiadať sa s otázkou, či podľa § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. je potrebné mať právoplatne deklarované porušenie práva spotrebiteľa ako to tvrdí právny zástupca žalobcov (zo svojej činnosti však súd vie, že v nespočetnom množstve prípadov sa tak nechová a žalobu o primerané finančné zadostučinenie dáva spolu so žalobou žiadajúcou deklarováť porušenie práv spotrebiteľa) alebo nie, ako to tvrdí právny zástupca žalovaného.

Podľa procesného súdu z ustanovenia § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. požiadavka právoplatného deklarovania práv spotrebiteľa ako podmienka uplatnenia nároku na finančné zadostučinenie neplynie. Súdom ako na čiastočne možnú paralelu poukazuje na vzťah rozhodovania o neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhrade mzdy. Uvedený vzťah bol rozobratý napr. v rozhodnutí NS SR sp. zn. 1Cdo/116/2008 - „Zamestnanec, ktorý sa domáha na súde určenia, že rozviazanie pracovného

pomeru je neplatné, môže v žalobe zároveň (súčasne) uplatniť aj nárok na náhradu mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru (porovnaj napr. R 36/1979). Prisúdenie tohto nároku však nie je možné skôr, než súd rozhodol o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru (uvedené rozhodnutie o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru predstavuje nevyhnutnú podmienku, bez splnenia ktorej nie je možné rozhodnúť o nároku na náhradu mzdy). Súd v takom prípade spravidla rozhodne v rozsudku nielen o určení neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, ale aj o uplatnenej náhrade mzdy (od výroku o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru je výrok o náhrade mzdy závislý, porovnaj R 1/1975). Ak je to účelné, môže súd najskôr rozhodnúť o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a následne (po právoplatnosti takéhoto rozhodnutia) rozhodnúť o nároku na náhradu mzdy (porovnaj § 152 ods. 2 druhá veta O.s.p.). Nárok na náhradu mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru môže však zamestnanec uplatniť nielen súčasne so žalobou o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru, ale aj neskôr - s rizikom prípadného úspešného namietania premlčania takéhoto nároku žalovaným (porovnaj dôvody v R 8/2003). Pre tento hroziaci nepriaznivý dôsledok pre žalobcu (porovnaj § 262 ods. 1 prvá veta Zák. práce) sa neodporúča neuvážene dlho vyčkávať s uplatnením tohto peňažného nároku na súde, napr. až dovtedy, kým bude právoplatne rozhodnuté o žalobe o určení neplatnosti rozviazania pracovného pomeru. Možnosť uplatnenia tohto nároku nijako teda neobmedzuje skutočnosť, že v tom čase ešte o žalobe o určení neplatnosti rozviazania pracovného pomeru nie je rozhodnuté.“ Súd nevidí racionálny dôvod, prečo by spotrebiteľ mal najprv podstúpiť často niekoľkoročné súdne konanie o určení porušenia jeho práv a až následne po jeho právoplatnom úspešnom skončení podávať ďalšiu žalobu o primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len PFZ). Rozsudok o porušení práv spotrebiteľa je síce podmienkou pre rozhodovanie o PFZ, ale súd o ňom môže rozhodnúť spolu s rozhodnutím o tomto porušení. V prípade podaného odvolania by tak odvolací súd v prípade, ak by zrušoval výrok o porušení práv spotrebiteľa (alebo by ho zmenil na zamietnutie žaloby), vždy ako závislý výrok zrušil aj výrok o PFD (alebo by ho zmenil tiež na zamietnutie žaloby).

Zdá sa, že vyššie uvedený záver nie je sporný ani v súdnej praxi, keď súd iba námatkovo na stránke MS SR v sekcii rozhodnutia zistil, že napr. KS v Žiline vo veciach sp. zn. 11Co/159/2015, 7 Co/477/2014, 7Co/127/2013, 21Co/20/2013, KS v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 13Co/31/2013, 41Cob/19/2012, KS v Prešove vo veci sp. zn. 14Co/110/2013 nemal problém s tým, že okresné súdy ako súdy prvostupňové rozhodli o PFZ spolu s rozhodnutím vo veci porušenia práv spotrebiteľa.

Vo veci KS v Prešove okresný súd jedným rozsudkom rozhodol a) o povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie, b) o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a c) o PFD. Na strane žalobcov vystupoval vedľajší účastník zastúpený právnym zástupcom terajších žalobcov.

Rovnako aj T. U.. O. I. vo svojej monografii Štandardné zmluvy na str. 240 zastáva názor, že vyššie uvedené nároky môžu byť uplatňované jednou žalobou.

Podľa § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka - Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20151015>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka - Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Ak teda, zmluvy medzi žalobcami a žalovaným boli uzavreté dňa 27.03.2007, žaloba o ich neplatnosť bola podaná dňa 16.12.2009 a návrh na PFD ako nový nárok bol uplatnený formou rozšírenia žaloby podaním došlým na súd až dňa 22.11.2010, tak bol uplatnený až po uplynutí troch rokov od rozhodnej skutočnosti (uzavretia zmlúv) a nebolo ho možné z dôvodu námietky premlčania priznať.

Vo vzťahu k § 101 OZ Ústavný súd SR opäť vo veci sp. zn. IV. ÚS 542/2013 súhlasil s rozhodnutiami všeobecných súdov v nasledujúcom: „Prvostupňový súd správne posúdil aj počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu podľa § 101 OZ, ktorý je viazaný na okamih, kedy malo dôjsť k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba zásadne začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. V prejednávanej veci podľa žalobcov neoprávneným konaním žalovaného malo byť zasiahnuté do práva na život ich otca, resp. manžela, do práva na

ich súkromie a rodinný život, ktorý nastal momentom jeho smrti a ktorého následky v podobe rôznej formy citovej ujmy u nich stále pretrvávajú. Žalobcovia preto mohli svoje právo na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vykonať prvýkrát 5. 8. 2003. Od tohto dňa začala plynúť všeobecná trojročná premĺčacia doba, ktorá skončila 5. 8. 2006. Žalobcovia však svoju žalobu podali na súde až 22. 7. 2008, teda po uplynutí premĺčacej doby. Podľa názoru odvolacieho súdu neobstojí názor odvolateľov, že v danej veci začiatok plynutia premĺčacej lehoty bol vymedzený až vypracovaním znaleckého posudku MUDr. M. S. a MUDr. D. F. Niet dôvodu začiatok plynutia premĺčacej doby v danej veci odvodzovať až od dátumu vypracovania tohto posudku.

Zákon (§ 101 OZ) určuje objektívne- stanovený začiatok premĺčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Začiatok plynutia premĺčacej doby je objektívne vymedzený a odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný preto objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, bez ohľadu na to, či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (pozri R 1/1998). Inak povedané deň, od ktorého začína plynúť premĺčacia doba je totožný s dňom, keď bolo možné po prvý raz podať žalobu bez nebezpečenstva, že bude zamietnutá pre predčasnosť.“

Na základe vyššie uvedených argumentov súd žalobou ohľadom oboch uplatnených nárokov zamietol. Na vyjadrenie žalovaného došlo súdu po odročení pojednávania za účelom vyhlásenia rozsudku súd neprihliadal, aj keď predloženie súdnych rozhodnutí na podporu právnej argumentácie povahu dôkazov nemá a aj keď išlo len o zopakovanie toho, čo právny zástupca žalovaného uviedol pred odročením pojednávania.

O náhrade trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods.3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.